

plniti, že odmítla dodati zboží podle smluvených podmínek, ale ne-  
tvrdila všechny podmínky § 918 obč. zák. V jejích vývodech nelze shle-  
dati ani znemožnění plnění podle § 920 obč. zák. Okolnosti, jež dovo-  
latelka uváděla k odůvodnění hospodářské nemožnosti splnění s její  
strany, totiž že nemohla zboží odbýti ve svém obchodě, protože pro-  
dává zboží většinou lacinější, že krám jest málo prostorný, nemůže tolik  
zboží ani míti na skladě, že je v místě řada jiných konkurenčních firem,  
že se konkurence stížila zaváděním splátkových obchodů jinými obchod-  
níky, že Terezie W-ová jí odluzovala zákazníky, že jí není možno do-  
držeti placení do 60 dní, že pozbyla úvěru, že převzala značný sklad  
a nemá prostředky a že by proto odběr zboží od žalované za 600.000 Kč  
ročně znamenal její hospodářskou zkázu, nejsou okolnostmi, jež žalo-  
vaní nemohli předvídati a s nimi po obchodnicku počítati. Proto je nelze  
pokládati za náhodu, jež znemožnila splnění ve smyslu § 1447 obč. zák.  
V důsledku tohoto právního posouzení objevuje se i nedůvodnost vytý-  
kané vadnosti řízení. Výtka, že nebyl proveden důkaz nabídnutý žalo-  
vanou o schválení smlouvy, neznamená vadu řízení, již by mohla do-  
volatelka uplatniti, již proto, že takové výtky nevznesla v odvolání a  
této vadnosti by se mohla dovolávati jen strana žalovaná. Rovněž není  
opodstatněna výtka vadnosti řízení proto, že nebyly provedeny důkazy  
o dodatečně nastalé nemožnosti splnění, o okolnostech shora uvede-  
ných, ježto jsou nerozhodné. Podobně i výtka protispisovosti vyvozo-  
vaná z toho, že odvolací soud má za to, že žalobci měli více krámů,  
jest neodůvodněna proto, že jde rovněž o okolnost nerozhodnou. Zbývá  
jen výtka kusosti řízení z toho důvodu, že nebyly provedeny důkazy  
o změně poměrů ve smyslu § 936 obč. zák. Nižší soudy nevzaly se svého  
stanoviska vůbec na přetřes tuto námitku, nezabývaly se tím, zda na-  
stala změna poměrů, jakou předpokládá § 936 obč. zák., a nezjistily  
skutečnosti, jež k opodstatnění této námitky byly tvrzeny. Proto bylo  
rozsudky nižších soudů zrušiti a naříditi, jak se stalo.

### Čís. 10026.

**Manžel jest povinen poskytovat manželce slušnou výživu, dokud  
nebyl této povinnosti soudcovským výrokem právoplatně sprostěn nebo  
pokud tento závazek nepominul faktickým úplným zrušením manžel-  
ského svazku. Vyživovací nárok přísluší manželce bez ohledu na její  
jmění podle výdělečné mohoucnosti mužovy. Závazek nezaniká dobro-  
volným rozvedením manželství od stolu a lože.**

**Na prozatímní opatření podle § 382 čís. 8 ex. ř. nelze použití vše-  
obecných ustanovení §§ 370 a 372 ex. ř.**

(Rozh. ze dne 24. června 1930, R II 183/30.)

Manželka, jejíž manželství bylo dobrovolně rozvedeno od stolu a  
lože, domáhala se ve sporu o placení výživného, by jí bylo proti  
manželi povoleno prozatímní opatření placením výživného. Soud

prvé stolice návrhu vyhověl, rekursní soud návrh zamítl. Důvody: Mezi stranami jest nesporno, že uzavřely dne 17. května 1928 smír, jímž se žalovaný zavázal, platiti žalobkyni za dobrovolný podpis rozvodu a rozluky polovici svého příjmu docíleného zpeněžením kožního vynálezu až do 30.000 Kč, kdežto žalobkyně prohlásila, že jest tím jednou pro vždy odškodněna a že nemá právo dožadovati se jiného odškodnění. Stranám byl pak k jich souhlasné žádosti a na základě jejich udání, že se vzájemně dohodly o podmínkách, týkajících se jmění a výživy, usnesením okresního soudu ze dne 1. června 1928, povolen dobrovolný rozvod manželství od stolu a lože. Řečeným smírem byl vyživovací nárok žalobkyně proti žalovanému podle § 91 obč. zák. vyrovnán (srov. plen. rozhodnutí býv. nejvyššího soudu z 18. ledna 1916, pres. 375/15, kn. jud. 244, sb. úř. 1678). Žalujíc nyní po rozvodu žalovaného bez ohledu na smír o placení výživného ze zákona, nemůže žalobkyně nárok na zatímní výživné opíratí o ustanovení §§ 108 a 117 obč. zák. a nejde tudíž o zatímní určení výživy, která jest uvedena jako prostředek zajišťovací v § 382 čís. 8 ex. ř., nýbrž o jiný zajišťovací prostředek. § 382 ex. ř. uvádí sice zajišťovací prostředky jen příkladmo, jakž plyne z doslovu prvního odstavce téhož §, jsou tedy přípustné i jiné prostředky zajišťovací v § 382 ex. ř. neuvedené. Než zajišťovací prostředek, jak navrhován, nehodí se v projednávaném případě za prozatímní opatření, neboť určení výživného jest závislé na právním posouzení významu a dosahu dohody stran. Povoláním prozatímního opatření předbíhalo by se vlastně rozhodnutí věci samé a přiřknulo by se žalobkyni již předem to, o co vede spor.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

#### Důvody:

Manželství stran bylo rozvedeno s jejich souhlasem usnesením okresního soudu ze dne 1. června 1928 od stolu a lože. Podle protokolu strany sice prohlásily, že se navzájem dohodly o podmínkách, týkajících se jmění a výživy, ale ve skutečnosti tomu tak nebylo, neboť prohlášením ze dne 17. května 1928 projevil manžel jen ochotu zaplatiti své manželce »za dobrovolný podpis rozvodu a rozluky« 30.000 Kč, a i to jen, zpeněží-li kožní vynález, a dále projevil ochotu, by vždy polovice jeho příjmu »z uvedeného« na něho »připadajícího podílu docíleného zpeněžením kožního vynálezu až do výše 30.000 Kč« byla »v její prospěch zaplacená a« jemu »z podílu stržena«, a Marie P-ová se zavázala, »že uvedenou částkou jest jednou pro vždy odškodněna a že nemá právo dožadovati se jiného odškodnění«. Z toho plyne, že poukaz rekursního soudu na judikát čís. 244 býv. nejv. soudu vídeňského čís. 1678 úř. sb., selhává, poněvadž v souzeném případě nelze důvodně tvrditi, že se manželka oním prohlášením vzdala zákonného nároku vyživovacího. Má tedy žalobkyně podle § 91 obč. zák. nárok na slušnou výživu proti žalovanému podle jeho majetku. To jest všeobecný závazek, k jehož splnění jest manžel zavázán, pokud ho nebyl soudcovským výrokem

právoplatně sprostěn nebo pokud tento závazek nepominul faktickým úplným zrušením manželského svazku. Tím, že ustanovení manželského práva o výživě, kterou manžel má poskytovat manželce, uvedeno jest v exekučním řádu mezi prozatímními opatřeními (§ 382 čís. 8) nebyla změněna hmotněprávní podstata tohoto zákonného opatření a nebyly utvořeny nové předpoklady pro jeho přípustnost. Nebylo toto opatření zrušeno ani exekučním řádem, poněvadž podle prvního odstavce čl. I. uvozov. zákona k exekučnímu řádu upravuje tento řád jen řízení při exekuci a při prozatímních opatřeních, nikoli však hmotné právní předpisy. Nárok podle § 91 obč. zák. jest po právu bez ohledu, zdali jest manželčina výživa ohrožena, čili nic, proto nelze použití na opatření podle § 382 čís. 8 ex. ř. všeobecných ustanovení §§ 370 a 372 ex. ř. Okolnost tvrzená žalovaným v jeho rekursu, že žalobkyně jest schopna k práci, protože jest kvalifikovanou vyšivačkou na umělé zcelování a že jest schopna bez námahy vydělati si týdně 300 Kč, jest s hlediska ustanovení § 91 obč. zák. bez významu, neboť vyživovací nárok přísluší manželce bez ohledu na její jmění podle výdělečné mohoucnosti mužovy. Žalovaný sice tvrdil, že žalobkyně pozbyla vyživovacího nároku manželskou nevěrou a opětovným cizoložstvím. Nehledíc k tomu, že soud první instance tyto okolnosti nemá osvědčeny, jest uvážiti, že nárok žalobkyně podle § 91 obč. zák. nezanikl dobrovolným rozvodem od stolu a lože a že rozlukou manželství dosud nemohl zaniknouti, poněvadž o rozluce nebylo dosud rozhodnuto.

### Čís. 10027.

**Ustanovení §§ 174 konk. ř. a 63 vyr. ř. nelze použití v nesporném řízení.**

**Lhůtu k podání opravných prostředků proti zápisu firmy do rejstříku nelze počítati od uveřejnění usnesení o zápisu firmy do rejstříku.**

(Rozh. ze dne 24. června 1930, R II 208/30.)

Do usnesení rejstříkového soudu, jímž byl povolen zápis firmy E., odborné závody pro obaly, podala rekurs firma E., obchodní společnost s r. o. pro průmysl sklářský a obalový. Rekursní soud rekurs odmítl. Důvody: Netřeba se zabývati otázkou, zda lze stěžovatele považovati za stranu nebo účastníka v nesporném řízení firemním anebo za zájemce a zda mu mělo napadené usnesení vůbec býti doručeno, když o to požádal. Stížnost jest podle názoru rekursního soudu nepřípustná proto, že o napadeném usnesení, které podle spisů bylo podle zákonného předpisu řádně vyhlášeno, jest míti za to, že nabylo formální právní moci, z čehož pro žadatele obchodníka vzešlo oprávnění užívati ohlášené firmy se všemi právními účinky, které jsou podle zákona spjaty se zápisem do obchodního rejstříku, takže k opožděnému rekursu se zřetelem k § 11 nesp. říz. nebylo lze přihlížeti. Příkazuje-li obchodní zákon ve čl. 13, že určité zápisy v obchodním rej-